

KLASA: UP/I-344-01/18-03/01

URBROJ: 376-11-18-11

Zagreb, 15. siječnja 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) u postupku analize tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 15. siječnja 2019. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji podložno prethodnoj regulaciji jer su istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama.
- II. Trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, određuje se operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji.
- III. Trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d. određuju se regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva i obveza računovodstvenog razdvajanja.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „*Tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačko društvo iz točke II. ove odluke obvezno je u potpunosti izvršavati sve određene mu regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze koje su trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d. određene odlukom o analizi tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji KLASA: UP/I-344-01/14-03/13, URBROJ: 376-11-15-11 od 30. ožujka 2015. kao i svim njezinim izmjenama i dopunama.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) pokrenula je, u skladu s člankom 53. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK-a) postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji budući da su od zadnje analize ovog tržišta prošle tri godine.

Vijeće HAKOM-a je 27. rujna 2018. donijelo prijedlog odluke o kojem je od 27. rujna 2018. do 22. listopada 2018. sukladno članku 22. ZEK-a proveden postupak javne rasprave, tijekom kojeg su zaprimljeni komentari operatora Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) i A1 Hrvatska d.o.o. (dalje: A1). Pristigli komentari nisu u bitnoj mjeri utjecali na donošenje drugačije odluke od one koja je bila predmetom javne rasprave. Detaljni odgovori HAKOM-a na zaprimljene komentare te razlozi i pojašnjenja prihvatanja, odnosno neprihvatanja istih, sadržani su u dokumentu „*Tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“ (dalje: Dokument).

Nadalje, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a, zatražio mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN). U svom mišljenju, AZTN je istaknuo da nema primjedbi na zaključke HAKOM-a koji se odnose na određivanje mjerodavnih tržišta i procjenu postojanja operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Sukladno članku 23. ZEK-a, prijedlog odluke je 15. studenoga 2018. dostavljen Europskoj komisiji (dalje: Komisija) na daljnje odgovarajuće postupanje, koja je zatražila dodatna pojašnjenja. Nakon provedenog postupka, HAKOM je 17. prosinca 2018. zaprimio odluku Komisije u skladu s člankom 7. stavkom 3. Okvirne direktive 2002/21/EZ u kojoj je Komisija dala primjedbe na dostavljen prijedlog odluke i pripadajući Dokument.

Komisija poziva HAKOM da dodatno potkrijepi i ojača svoj nalaz o znatnoj tržišnoj snazi, te pogotovo da riješi izostanak zamjene mobilnim uslugama, slabu prisutnost proizvoda u paketu te da u svoju konačnu mjeru uključi podatke o prometu. Isto tako, Komisija poziva HAKOM da pomno prati tržište kako bi procijenio razvoj situacije jer će vjerojatno biti potrebno ukloniti propise prije sljedeće redovite analize tržišta. Dodatno, poziva se HAKOM da u sljedećoj analizi uzme u obzir sve veću raširenost VoIP-a, vjerojatno buduće povećanje paketa fiksne govorne usluge i usluge pristupa, da prati razvoj situacije u pogledu učinka glasovnih poziva u mobilnoj mreži na prijavljeno tržište i na kraju, da prati razvoj tržišnih udjela.

Stoga je nakon ovako provedenog postupka utvrđeno sljedeće.

U provedbi postupka analize tržišta, HAKOM je sukladno članku 53. stavku 1. ZEK-a u svezi s člankom 52. stavkom 6. ZEK-a osobito vodio računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (dalje: Preporuka EK) i mjerodavnim Smjernicama za analizu tržišta i ocjenu značajne tržišne snage na temelju regulatornog okvira EU-a za elektroničke komunikacijske mreže i usluge. S obzirom da se tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji prema Preporuci EK ne nalazi na popisu tržišta podložnih prethodnoj regulaciji, HAKOM je proveo postupak Testa tri mjerila sukladno članku 53. stavku 2. ZEK-a radi utvrđivanja je li navedeno tržište podložno prethodnoj regulaciji.

U procesu određivanja mjerodavnog tržišta odnosno granica samog tržišta za potrebe provođenja Testa tri mjerila, HAKOM je odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju te na temelju rezultata provedene analize odredio da se mjerodavno tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji sastoji od sljedećih usluga:

- usluge započinjanja poziva iz mreže svakog operatora nepokretne mreže koja se pruža za vlastite potrebe i
- usluge započinjanja poziva za uslugu predodabira operatora,

i to VOIP poziva koji osiguravaju poseban virtualni kanal za prijenos govora i PSTN poziva, neovisno o pristupnoj infrastrukturi, što uključuje sve pozive upućene prema zemljopisnim brojevima, nezemljopisnim brojevima ili kratkim kodovima (pozivi prema nacionalnim nepokretnim mrežama, pozivi prema nacionalnim pokretnim mrežama, pozivi prema međunarodnim brojevima, pozivi prema uslugama s posebnom tarifom i pozivi prema hitnim službama).

Nadalje, HAKOM je odredio da je mjerodavno tržište u zemljopisnoj dimenziji nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Nakon određivanja mjerodavnog tržišta, HAKOM je pristupio provođenju Testa tri mjerila. Na temelju provedenog Testa tri mjerila, HAKOM je utvrdio kako je tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji podložno prethodnoj regulaciji jer su istovremeno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki I. izreke ove odluke.

Detaljno pojašnjenje svakog mjerila HAKOM je obrazložio u dokumentu „*Tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“ (dalje: Dokument).

S obzirom da je u postupku Testa tri mjerila HAKOM utvrdio kako je predmetno mjerodavno tržište podložno prethodnoj regulaciji, HAKOM je sukladno članku 53. stavku 4. ZEK-a, u odnosu na isto tržište proveo postupak procjene postojanja jednog ili više operatora sa značajnom tržišnom snagom te određivanja odgovarajućih regulatornih obveza.

HAKOM je, na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, utvrdio da je HT operator sa značajnom tržišnom snagom na ovom mjerodavnom tržištu te mu, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na ovom mjerodavnom tržištu, odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obvezu pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obvezu nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obvezu transparentnosti (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a),
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a)

pa je stoga odlučeno kao u točkama II. i III. izreke ove odluke.

HT je obvezan izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u Dokumentu. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki IV. izreke ove odluke.

Regulatorne obveze koje su HT-u, određene odlukom o analizi tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/14-03/13, URBROJ: 376-11-15-11 od 30. ožujka 2015.), kao i svim njenim izmjenama i

dopunama ukidaju se te je odlučeno kao u točki V. izreke ove odluke.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3., članaka 52.-56. i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 – osobna dostava
2. A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1 – osobna dostava
3. U spis